

EKSPERTINĖ IŠVADA DĖL PARKO G., ŠIRVINTŲ M. ŽELDINIŲ

Įvertinus greta Parko g., Širvintų m., augančius medžius, vadovaujantis „Želdynų ir želdinių būklės ekspertizės atlikimo tvarkos aprašo“ nuostatomis, galima daryti šias išvadas:

- 1) Aukščiau minėtoje gatvėje yra 23 medžiai (31 kamienas), priklausantys 7 taksonams bei yra keli vaismedžiai. Spygliuočių kamienų yra 4 vnt., kietųjų lapuočių - 6 vnt., minkštųjų lapuočių - 21 vnt.;
- 2) Vidutinis vertintų medžių kamienų aukštis siekia 13 m (nuo 4,5 iki 21 m), vidutinis skersmuo – 38 cm (nuo 7 iki 76 cm);
- 3) Vertinant medžių būklę pagal „Želdinių atkuriamosios vertės įkainiuose“ nurodomą būklės vertinimo (4 balais) metodiką, 4 medžių kamienai yra geros, 21 vnt. – patenkinamos, 5 vnt. – nepatenkinamos, 1 vnt. – blogos būklės;
- 4) Atsižvelgiant į esamą medžių būklę, jų realų ir potencialų pavojingumą Širvintų m. gyventojams ir svečiams, artimiausiu metu reikėtų pašalinti 2 medžių kamienus, dar bent 7 medžių kamienus, dėl visuomenės saugumo, būtina genėti lajas;
- 5) Greta Parko g. augantys želdiniai atitinka vietos ekologines (tiek klimatinės, tiek edafinės) sąlygas. Esamos kamienų žaizdos yra atsiradusios dėl antropogeninio poveikio (autoįvyklių ir pan.), rečiau - dėl medienos puvinio įtakoto žievės apmirimo. Bendrai paėmus, visų medžių lajos, ūglių bei skersmens prieaugis atitinka medžių rūšis, amžių ir būklę. Minėti želdiniai prisideda prie Širvintų m. mikroklimato optimizavimo, vykdo apsaugą nuo oro taršos (dulkių, dujų), nuo vandens ar vėjo sukeltos dirvos erozijos, palaiko biologinę įvairovę, teikia apsaugą nuo triukšmo ir t.t.;
- 6) Pagal „Kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams“ priedo 11 ir 5 punktus, saugotini visi ≥ 12 cm skersmens vertingesni medžiai, t. y. pagal šį kriterijų nesaugotinių medžių kamienų yra 4 vnt.;
- 7) Želdinių atkuriamoji vertė (17969 eurai) paskaičiuota vadovaujantis „Želdinių atkuriamosios vertės įkainiais“. Patenkinamos būklės medžiams atkuriamoji vertė sumažinta 25%, nepatenkinamos būklės - 50%, blogos būklės - 75%. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal LR Želdynų įstatymo 13 str. 3 p. 3 pp. visi 6 blogos ir nepatenkinamos būklės kamienai gali būti kertami neatlygintinai (neatlygintini - 2334 eurai);
- 8) Nustatant medžių saugotinumą - neatsižvelgta į antžemines ir požemines komunikacijas bei jų apsaugos zonas, nes pvz., ant pačių komunikacijų ar energetikos objektų apsaugos zonose augantys želdiniai, automatiškai tampa nesaugotinais ir gali būti šalinami be inventurizavimo, Leidimų ar kitų apribojimų;
- 9) Esant galimybei, rekomenduoju Parko g. tvarkymo metu, vertingesnius medžius išsaugoti, o baigus darbus - pasodinti ir naujų želdinių.

DUOMENYS APIE MEDŽIUS

Nr.	Rūšis	H, m	D, cm	Bū- klė	Pastabos	Ūkinė priemonė	Sau- got.	Atkur. vertė, €
1	Kaštonas paprastasis	11	29	2	formuojasi drevė, stelbimas, lapų kenkėjai		S	609,00
2	Kaštonas paprastasis	15	47	2	kamieno žaizda (-os), medienos puvinys, lapų kenkėjai		S	987,00
3	Eglė dygioji f. glauca	18	40	2	defoliacija		S	840,00
4	Uosis paprastasis	13	59	2	netinkamas genėjimas, yra drevių		S	1239,00
5	Eglė dygioji f. glauca	18	44	2	yra sausų šakų, defoliacija		S	924,00
6	Eglė dygioji f. glauca	18	44	2	defoliacija		S	924,00
7	Liepa mažalapė	19	51	3	kamieno žaizda (-os), medienos puvinys		S	459,00
8	Liepa mažalapė	15	52	2	netinkamas genėjimas		S	702,00
9	Liepa mažalapė	15	43	2	yra drevių		S	580,50
10	Liepa mažalapė	11	44	3	netinkamas genėjimas, yra drevių		S	396,00
11	Klevas paprastasis	12	52	2	kamieno žaizda (-os)a, yra sausų šakų		S	1092,00
12	Klevas paprastasis	11	26	1			S	728,00
13	Klevas paprastasis	9	17	2	3 kamienai, žiemospirgis		S	357,00
	Klevas paprastasis	9	19	3	kamieno žaizda (-os), medienos puvinys		S	266,00
	Klevas paprastasis	8	19	4	kamieno žaizda (-os), medienos puvinys, stelbimas	kirsti 1 eilėje	S	133,00
16	Liepa mažalapė	12	41	2	2 kamienai, netinkamas genėjimas, yra drevių, auga 1 m atstumu nuo pastato pamato	genėti	S	553,50
	Liepa mažalapė	11	39	2	netinkamas genėjimas, yra drevių, auga 1 m atstumu nuo pastato pamato	genėti	S	526,50
17	Liepa mažalapė	16	61	3	kamieno žaizda (-os), yra drevių, nulaužta viršūnė, yra sausų šakų, stelbimas, auga 1 m atstumu nuo pastato pamato	kirsti 1 eilėje	S	549,00
18	Liepa mažalapė	21	59	1	auga 1 m atstumu nuo pastato pamato	genėti	S	1062,00
19	Liepa mažalapė	21	76	2	yra drevių, auga 1 m atstumu nuo pastato pamato	genėti	S	1026,00
20	Liepa mažalapė	21	59	3	kamieno žaizda (-os), medienos puvinys, yra drevių, stelbimas, auga 1 m atstumu nuo pastato pamato	genėti	S	531,00
21	Liepa mažalapė	19	52	2	yra drevių, yra smulkių sausų šakų, auga 1 m atstumu nuo pastato pamato	genėti	S	702,00
22	Liepa mažalapė	18	75	2	yra drevių, yra smulkių sausų šakų, auga 1 m atstumu nuo pastato pamato	genėti	S	1012,50
25	Beržas karpotasis	15	25	1			S	450,00
26	Pušis paprastoji	10	29	1			S	522,00

27	Kaštonas paprastas	8	19	2	6 kamienai, lapų kenkėjai		S	399,00
	Kaštonas paprastas	8	19	2	lapų kenkėjai		S	399,00
	Kaštonas paprastas	7	10	2	lapų kenkėjai		N	
	Kaštonas paprastas	5	8	2	stelbimas, lapų kenkėjai		N	
	Kaštonas paprastas	5	7	2	stelbimas, lapų kenkėjai		N	
	Kaštonas paprastas	4,5	7	2	stelbimas, lapų kenkėjai		N	
	Viso:							17.969,00

Pastaba: 1 – gera būklė, 2 – patenkinama, 3 – nepatenkinama, 4 - bloga. N – nesaugomas, S – saugomas medis.

**Nustatant medžių saugotinumą - neatsižvelgta į antžemines ir požemines komunikacijas bei jų apsaugos zonas*

Nepriklausomas želdynų ir želdinių ekspertas

Julius Bačkaitis

Būklės vertinimo kriterijai		Būklės vertinimas	
		Pagrindimas	Išvada
1. Želdinių fizinė būklė	1.1. fitosanitarinė būklė ir kamieno pažeidimai	Pateikta želdinių inventorizavimo duomenyse	
	1.2. atitiktis vietos ekologinėms sąlygoms	Atitinka	
	1.3. gyvybinė erdvė	Daugumai pakankama, stelbiami medžiai nurodyti želdinių inventorizavimo duomenyse	
2. Želdinių fiziologinė būklė	2.1. bendras lajos išsivystymas	Adekvatus medžių amžiui, sanitarinei būklei ir augimo vietai	
	2.2. metinių ūglių prieaugis	Adekvatus medžių amžiui, sanitarinei būklei ir augimo vietai	
3. Želdinių poveikis aplinkai	3.1. svarba mikroklimatui optimizuoti	Prisideda prie to, kaip ir visi kiti medžiai	
	3.2. apsauga nuo oro taršos	Prisideda prie to, kaip ir visi kiti medžiai	
	3.3. apsauga nuo vandens ar vėjo sukeliamos dirvos erozijos	Prisideda prie to, kaip ir visi kiti medžiai	
	3.4. biologinės įvairovės palaikymas	Prisideda prie to, kaip ir visi kiti medžiai	
	3.5. apsauga nuo triukšmo	Prisideda prie to, kaip ir visi kiti medžiai	
	3.6. poveikis kultūriniam kraštovaizdžiui	Prisideda prie to, kaip ir visi kiti medžiai	
4. Želdinių daromas žalingas poveikis – dabar ir (ar) ateityje	4.1. medžių padėtis atsižvelgiant į elektros oro linijas ir jų apsaugos zonas	Medžiai patenkantys į energetikos objektų apsaugos zonas yra nesaugotini	šalintini pagal poreikį, atsižvelgiant į daromą ar tikėtiną žalą
	4.2. medžių ir krūmų padėtis atsižvelgiant į požeminius inžinerinius tinklus	Želdinių būklė paprastai nesisieja su atstumu iki požeminių inžinerinių tinklų. Turint objektyvius komunikacijų ir jų apsaugos zonų lokalizacijos duomenis, medžiai augantys ant tinklų yra nesaugotini, o augantys apsaugos zonose – saugotini, bet neatlygintini	Gali būti šalinami atitinkamas komunikacijas eksploatuojančių asmenų ar jų įgaliotų trečiųjų asmenų, išnagrinėjus problemos mastą
	4.3. želdiniai, kenkiantys pastatų fasadų apdailai	Jei želdiniai realiai kenkia pastatų fasadų apdailai, medžius būtų tikslinga pašalinti	Gali būti šalinami išnagrinėjus problemos mastą, pagal suinteresuotų asmenų kreipimąsi
	4.4. želdiniai, užtemdantys gyvenamųjų ar kitų pastatų langus, vaikų žaidimų aikštes	Jei minėtų objektų insoliacija neatitinka teisės aktais reglamentuojamų reikalavimų, medžius būtų tikslinga pašalinti	Gali būti šalinami išnagrinėjus problemos mastą, pagal suinteresuotų asmenų kreipimąsi
	4.5. želdiniai, šaknų atžalomis arba paviršinėmis šaknimis ardantys kietą ploto dangą	Įrengiant kietas dangas turi būti atsižvelgta į tai, kad iš principo bet kuris medis, laiko bėgyje storėjant šaknims, gali suardyti (iškilnoti) kietas dangas	Esant reikšmingiems kietų dangų suardymams tikslinga šalinti tik nesaugotinus ir mažiau vertingus medžius, kitus – tik išimtiniais atvejais.
	4.6. želdiniai, dėl blogos būklės keliantys pavojų žmonėms, statiniams, eismo saugumui	Blogos būklės želdiniai aprašyti želdinių inventorizavimo duomenyse	Konkrečių medžių šalinimas numatytas želdinių inventorizavimo duomenyse

5. Želdinių estetinės būklės vertinimas	4.7. želdiniai, labai teršiantys aplinką, sukeliantys alergiją	Iš principo visi želdiniai savo žiedadulkėmis gali sukelti alergiją	
	4.8. želdiniai, ardantys statinių konstrukcijas	Nėra	
	5.1. želdiniai, gerinantys aplinkos estetiką	Visi geros ar jai artimos būklės medžiai	
	5.2. želdiniai, darantys ar galėsiantys daryti ateityje neigiamą poveikį aplinkos estetikai	Nepatenkinamos – blogos būklės medžiai turintys stambesnių sausų šakų, paveikti defoliacijos, turintys stambių žaizdų ir paveikti puvinio, nustelbti individai	Visų medžių šalinimas numatytas Užsakovo parengto techninio projekto sprendiniuose